

Adgang i naturen: Hvad må du i Danske Naturparker?

I dette infoark kan du læse mere om arealforvaltning i naturparkerne og de vigtigste regler og love om adgang for private og grupper i den danske natur: hvor må man færdes og opholde sig i naturen.

Der er ikke tale om en fuldstændig gennemgang af lovgrundlaget, men det giver dig en introduktion til den mest grundlæggende viden med henvisninger til, hvor du kan søge mere information.

Arealforvaltning i Danske Naturparker

I de danske naturparker kan arealerne være ejet af enten staten, kommunerne eller af private lodsejere, og det er ejerne, der har ansvar for at forvalte arealerne. De danske naturparker har meget forskellig sammensætning af land- og vandareal, og det er også forskelligt, hvor meget af landarealet der er privat, kommunalt eller statsligt ejet. Når en naturpark er blevet mærket som Dansk Naturpark gælder den gældende lovgivning stadig inden for naturparkens grænser. Der er ingen særlovgivning tilknyttet Danske Naturparker.

En naturpark ligger altid som minimum i én kommune, og parken vil oftest ligge i landzonen, da det typisk er her den internationale, regionale eller nationale bevaringsværdige natur er placeret. Hvordan arealerne i naturparken forvaltes afhænger af landarealets type, for eksempel om det er landbrugsareal, vildtreservat, skov, § 3- eller Natura 2000-område. De forskellige regler for hver arealtype påvirker lodsejernes mulig-

heder for at forvalte arealerne.

Guidede ture og gruppebesøg

Der er særlige regler for organiserede aktiviteter i naturen. Som lokal guide i en dansk naturpark skal du altid søge ejeren, uanset om denne er privat eller offentlig, om tilladelse til arrangementer med over 30 deltagere. For skoleklasser, spejdertrupper, foreninger og lignende er grænsen dog 50 deltagere. Erhvervsmæssige arrangementer, sportsarrangementer, aktiviteter som kræver afmærkninger, organiserede aktiviteter i nattetimerne og lignende kræver også ejers tilladelse – uanset deltagerantal.

Ejeren kan kræve betaling for gruppens adgang, uanset om arrangementet har en erhvervsmæssig karakter eller ej. Naturstyrelsen kan give tilladelse til en erhvervsmæssig aktivitet eller et erhvervsmæssigt arrangement på statens arealer betinget af betaling. Dette gælder, så der ikke skal ske en konkurrenceforvridning over for private grundejere og private aktører. Om en aktivitet er erhvervsmæssig, bygger på en samlet, konkret vurdering.

Foregår dit arrangement på offentlige arealer, må du frit annoncere for det, og du behøver ikke tilladelse fra ejeren. Foregår dit

arrangement på et privatejet område, skal ejeren give tilladelse til arrangementet, før du må annoncere om det offentligt—uanset arrangementets størrelse og typen af aktiviteter. Og så er det under alle omstændigheder god skik (også for mindre grupper og arrangementer der ikke annonceres offentligt) at meddele sit besøg til den private ejer.

Adgang til privat jord, skove, udyrkede arealer og strande

Det er vigtigt, at du som lokal guide kender til reglerne for færdsel i det danske landskab. Reglerne er især styret af Naturbeskyttelseslovens § 26 og Mark- og vejfredslovens § 17.

I princippet må man færdes frit på stier og veje overalt i 'det åbne land', da færdsel til fods eller på cykel på private veje kun kan forbydes i særlige tilfælde, og kun hvis der er skiltet på lovlig vis.

Når det kommer til færdsel uden for stier og veje, er der forskellige regler for, hvad man må, afhængigt af om man færdes på offent-

lig eller privat ejendom:

- I offentligt ejede skove må man færdes overalt hele døgnet rundt.
- I offentligt ejede, udyrkede arealer (moser, heder, enge mm) må man færdes fra klokken seks om morgenen til solnedgang.
- På offentlige strande må man opholde sig i kortere tid. Det vil sige ikke mere end "én dag". Man må derfor gerne sove på stranden – men ikke slå telt op.
- I private skove må færdsel kun ske på veje og stier – og kun mellem klokken seks om morgenen og solnedgang.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at der i naturparkerne kan være områder med et særligt behov for at beskytte plante- og dyreliv, hvor al færdsel derfor er forbudt. Områderne vil være markerede med tydelige Adgang Forbudt-skilte.

Find mere information om hvad du må i naturen

- Friluftsrådets hjemmeside om regler og muligheder i naturen: www.oplevmere.nu
- Miljøstyrelsens information om at færdes i naturen: www.mst.dk/friluftsliv/hvad-maa-jeg-i-naturen/
- Danmarks Naturfredningsforenings folder om, hvad man kan og må i naturen: www.issuu.com/danmarksnaturfredningsforening/docs/ensikkervejtilgodenatuoplevelser
- Lasse Baaner, Københavns Universitet: "Den lille adgangsretslige lovsamling" (2018): www.ifro.ku.dk/publikationer/undervisningsudgivelser/Den_lille_adgangsretlige_lovsamling_december_2017.pdf/
- Naturstyrelsens vejledning om skilte og adgang til naturen: www.naturstyrelsen.dk/media/nst/66980/skiltevejledning.pdf
- Naturbeskyttelsesloven om brugs- og adgangsregler: www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=207969#id1d44fed2-c91f-4b4a-ac1b-710dcd4e936b